

VUODEN 2023 TALOUSARVIO, KOONTI

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	Alkup. TA 2023	Kv-muutos 20.2.2023	Kv-muutos 12.6.2023	Kv-muutos 18.9.2023	TA 2023 ennen muutoksia	Kv-muutos 23.10.2023	TA 2023 muutosten jälkeen
Toimintakate	-592 132	5 530	-16 580	0	-603 182	-2 700	-605 882
Verotulot	630 000	6 000	37 000	0	673 000	6 000	679 000
Valtionosuudet	61 896	-6 053	321	0	56 164	0	56 164
Rahoitustulot ja -menot	27 183	0	-3 199	0	23 984	0	23 984
Vuosikate	126 947	5 477	17 542	0	149 966	3 300	153 266
Poistot ja arvonalentumiset	-126 947	-2 220	0	0	-129 167	0	-129 167
Tilikauden tulos	0	3 257	17 542	0	20 799	3 300	24 099

INVESTOINNIT

1 000 euroa	Alkup. TA 2023	Kv-muutos 20.2.2023	Kv-muutos 12.6.2023	Kv-muutos 18.9.2023	TA 2023 ennen muutoksia	Kv-muutos 23.10.2023	TA 2023 muutosten jälkeen
Investointimenot	-226 641	-40 498	-10 882	-10 408	-288 429	-250	-288 679
Rahoitusosuudet	4 450	0	0	0	4 450	0	4 450
Nettoinvestoinnit	-222 191	-40 498	-10 882	-10 408	-283 979	-250	-284 229
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	29 920	0	-500	0	29 420	0	29 420
Investointien rahavirta	-192 271	-40 498	-11 382	-10 408	-254 559	-250	-254 809

LAINAT

1 000 euroa	Alkup. TA 2023	Kv-muutos 20.2.2023	Kv-muutos 12.6.2023	Kv-muutos 18.9.2023	TA 2023 ennen muutoksia	Kv-muutos 23.10.2023	TA 2023 muutosten jälkeen
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	68 832	0	0	0	68 832	0	68 832

- Taulukoissa esityt summat eivät sisällä toimielinten tai viranhaltijoiden sitovuussääntöjen puitteissa päättämiä muutoksia vuosisuunnitelmiin

SITOVAT TOIMINNAN TAVOITTEET 2023

	Nro	Alkup. TA 2023	Muutosten jälkeen
Tilikauden tulos on vähintään 0 (miljoonaa euroa)	34	0,0	24,1
Investointien tulo-rahoitus-% on 5	35	57 %	-54 %

Muutokset vuoden 2023 talousarvioon, koonti

Kaupunginvaltuusto 23.10.2023

1000 euroa	Yhteensä
Toimintakatteen muutos	-2 700
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-2 700
Verotulojen muutos	6 000
Kunnallisvero	9 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	-3 000
Investointimenojen muutos	-250
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-250

TALOUSARVION SITOVAT ERÄT

1 000 euroa

		Alkup.	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	TA 2023
		TA 2023	20.2.2023	12.6.2023	18.9.2023	23.10.2023	muutosten jälkeen
KÄYTTÖTALOUS							
Sivistyspalvelujen palvelualue							
Sivistys- ja kulttuurilautakunta							
Sivistys- ja kulttuurilautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	-451 020	-2 465	453 425			-60
Tampere Junior -kehitysohjelma	Toimintakate	-787	-70	917			60
Hiedanranta-kehitysohjelma	Toimintakate	-75	0	75			0
Kasvatus- ja opetuslautakunta							
Kasvatus- ja opetuslautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	0	0	-362 470		-2 700	-365 170
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta							
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	0	0	-102 625			-102 625
Tampere Junior -kehitysohjelma	Toimintakate	0	0	-917			-917
Hiedanranta-kehitysohjelma	Toimintakate	0	0	-75			-75
Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue							
Elinvoima- ja osaamislautakunta							
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	-95 434	-488	-649			-96 571
Ammatillinen koulutus	Tilikauden tulos	0	0	0			0
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	Toimintakate	-4 610	0	-11			-4 621
Hiedanranta-kehitysohjelma	Toimintakate	-429	0	0			-429
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma	Toimintakate	-1 284	0	0			-1 284
Elämystalouden kehitysohjelma	Toimintakate	-820	0	0			-820
Asunto- ja kiinteistölahtakunta							
Asunto- ja kiinteistölahtakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	135 542	9 623	-52			145 113
Hiedanranta-kehitysohjelma	Toimintakate	-1 000	0	0			-1 000
Kaupunkiympäristön palvelualue							
Yhdyskuntalahtakunta							
Yhdyskuntalahtakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Toimintakate	-44 343	-581	-800			-45 724
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	Toimintakate	-330	0	0			-330
Hiedanranta-kehitysohjelma	Toimintakate	-400	0	0			-400
Hiiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma	Toimintakate	-500	0	0			-500
Joukkoliikennelahtakunta	Toimintakate	-28 982	0	-23			-29 005
Konsernihallinto							
ICT-kehittäminen	Toimintakate+	-8 800	-4 400	0			-13 200
	nettoinvestoinnit						
Tarkastuslahtakunta	Toimintakate	-403	0	0			-403
Keskusvaalilahtakunta	Toimintakate	-622	-10	0			-632
Konsernihallinto	Toimintakate	-28 724	541	-300			-28 483
Yhteiset erät	Toimintakate	-111 417	-1 020	-3 075			-115 512
Liikelaitokset							
Tampereen Vesi Liikelaitos	Korvaus	-14 700	0	0			-14 700
	peruspääomasta						
Tampereen Vesi Liikelaitos	Liikelyläämä	28 773	0	0			28 773
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	Liikelyläämä	0	0	0			0
INVESTOINNIT							
		Alkup.	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	TA 2023
		TA 2023	20.2.2023	12.6.2023	18.9.2023	23.10.2023	muutosten jälkeen
Sivistyspalvelujen palvelualue							
Sivistys- ja kulttuurilautakunta							
Kasvatus- ja opetuslahtakunta	Nettoinvestoinnit	-12 100	-5 620	17 720			0
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	Nettoinvestoinnit	0	0	-6 108			-6 108
Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue	Nettoinvestoinnit	0	0	-12 982		-250	-13 232
Elinvoima- ja osaamislautakunta							
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Nettoinvestoinnit	-1 240	0	0			-1 240
Ammatillinen koulutus	Nettoinvestoinnit	-1 600	-777	0			-2 377
Asunto- ja kiinteistölahtakunta							
Asunto- ja kiinteistölahtakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Nettoinvestoinnit	-14 660	-1 325	0			-15 985
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	Nettoinvestoinnit	-108 641	-10 016	-5 482			-124 139
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	Nettoinvestoinnit	-1 800	-1 300	0			-3 100
Hiedanranta-kehitysohjelma	Nettoinvestoinnit	-2 000	-3 500	0			-5 500
Kaupunkiympäristön palvelualue							
Yhdyskuntalahtakunta							
Yhdyskuntalahtakunta (pl. erikseen sitovat erät)	Nettoinvestoinnit	-46 510	-2 040	-3 700			-52 250
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	Nettoinvestoinnit	-4 640	-5 000	0			-9 640
Hiedanranta-kehitysohjelma	Nettoinvestoinnit	-800	0	0			-800
Joukkoliikennelahtakunta	Nettoinvestoinnit	-500	0	0			-500
Konsernihallinto							
Konsernihallinto	Nettoinvestoinnit	-100	0	0			-100
Yhteiset erät	Nettoinvestoinnit	-4 400	0	0	-10 408		-14 808
Liikelaitokset							
Tampereen Vesi Liikelaitos	Nettoinvestoinnit	-18 000	-6 520	0			-24 520
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	Nettoinvestoinnit	0	0	-330			-330
LASKELMAOSA							
		Alkup.	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	TA 2023
		TA 2023	20.2.2023	12.6.2023	18.9.2023	23.10.2023	muutosten jälkeen
Korkotuotot ja -kulut							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		-11 169	0	-3 199			-14 368
		68 832	0	0			68 832

Kasvatus- ja opetuslautakunnan ta-muutos 2023 - muutoksen tekeminen varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen sekä perusopetuksen talousarvioon 2023

Päiväkoti- ja kouluruokailu

Kaupunginvaltuuston 14.11.2022 hyväksymään vuoden 2023 talousarvioon asetettiin ateriapalvelujen tehostamistavoitteeksi 1,5 milj. euroa. Talousohjelman toimenpiteenä ollut ateriapalvelujen laskutusmallin muutos toteutuneiden aterioiden mukaan on ollut valmisteilla yhteistyössä Pirkanmaan Voimia Oy:n kanssa, mutta talousarvioon ennakoitua säästöt eivät tule toteutumaan. Koska tehostamistavoite ei ole toteutunut, on myös ateriapalveluiden hinnankorotusten vaikutus arvioitua suurempi. Elokuun tilinpäätösennuste ateriapalveluiden ostojen ylittymiseksi on perusopetuksen palveluryhmässä 0,8 milj. euroa ja varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen palveluryhmässä 1,8 milj. euroa eli yhteensä 2,6 milj. euroa.

Ateriakustannusten kattamiseksi kasvatus- ja opetuslautakunnalle esitetään perusopetuksen 0,8 milj. euron ja varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen 1,8 milj. euron lisätalousarviota.

Varhaiskasvatuksen maksutulot

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki muuttui 1.3.2023. Talousarviossa varauduttiin asiakasmaksukertymän laskuun, mutta vähennys on toteutunut huomattavasti arvioitua maltillisempana, koska korkeimman maksuluokan asiakkaita on ollut arvioitua enemmän.

Esitetään kasvatus- ja opetuslautakunnalle, että varhaiskasvatuksen maksutuloja lisätään 0,6 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenot

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen tilinpäätöksen ylitysennuste on 1,1 milj. euroa. Tämän vuoden kunta-alan palkkaratkaisuun liittyvässä kesäkuun talousarviomuutoksesta jäi puuttumaan varhaiskasvatukselle kohdistettu OVTES-henkilöstöä koskeva järjestelyvaraerä 338.000 euroa, joka sisältyy ylitysennusteeseen. Erä on huomioitu vuoden 2024 talousarvioesityksessä. 1.8.2022 varhaiskasvatustuen lainsäädäntö muuttui ja kunnilla on velvoite lapsen tuen ohjaukseen ja valvontaan yksityisen varhaiskasvatuspalveluiden osalta. Tampereella on yksityisen varhaiskasvatuksen osuus noin 24 % päiväkotihoidosta. Tämän vuoksi 1.8.2023 on jouduttu lisäämään kolme varhaiskasvatuksen erityisopettajan vakanssia ja palkattu näille henkilöt, viiden kuukauden vaikutus 0,1 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2023 talousarvioon sisältyvä 125 laskennallisen lapsen palvelutarpeen lisäys ei riitä kattamaan alle 3-vuotiaiden määrän arvioitua suurempaa kasvua, keskimäärin 8 %/kk edelliseen vuoteen verrattuna. Lisätarpeeseen on jouduttu perustamaan keväällä 2023 kolme lapsiryhmää, vaikutus 0,3 milj. euroa.

Esitetään kasvatus- ja opetuslautakunnalle, että varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja lisätään 0,7 milj. euroa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	Tulot	Menot	Toimintakate
Varhaiskasvatus ja esiopetus	600.000	-2.500.000	-1.900.000
Perusopetus		- 800.000	-800.000
Yhteensä	600.000	-3.300.000	-2.700.000

Lauri Savisaari
Johtaja
Sivistyspalvelujen palvelualue

MUUTOKSEN TEKEMINEN LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUJEN VUODEN 2023 TALOUSARVIOON

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion kokouksessaan 14.11.2022. Sivistys- ja kulttuurilautakunta on hyväksynyt vuoden 2023 vuosisuunnitelman 13.12.2022.

Hyväksytyn talousarvion ja vuosisuunnitelman jälkeen liikunta- ja nuorisopalveluissa on ilmennyt tarve Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen B-hallin ratapinnoitteen uusimiseen. Nykyinen ratapinnoite on elinkaarensa päässä. Ratapinnoite on menettänyt jousto-ominaisuutensa ja se on irti laajoilta alueilta asfalttipinnasta ja rikkoontunut monesta kohtaa. A-halli on pääasiallisesti messukäytössä, joten B-hallin pinnoitteen uusimisella turvaamme ympärivuotiseen harjoitteluun vaadittavat olosuhteet yleisurheiluun.

Harrastamisen ja kilpaurheilun näkökulmasta tilanne on akuutti

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikunnan ja nuorison palveluryhmän vuoden 2023 investointimenoihin esitetään 250 000 euron lisäys uuden ratapinnoitteen hankkimiseksi.

Tampere 21.9.2023

Jukka Etu-Seppälä

Liikunta- ja nuorisajohtaja vt.

Liikunnan ja nuorison palveluryhmä

Lauri Savisaari

Johtaja

Sivistyspalvelujen palvelualue